

Finanšu ministrija

**Darba grupas
Par minimālo valsts sociālās
apdrošināšanas obligāto iemaksu
regulējuma pilnveidošanu
rezultāts**

29.11.2021.

Finanšu ministrija

Darba grupas izveide un dalībnieki

- Darba grupa izveidota, atsaucoties uz Valsts prezidenta aicinājumu - veidot darba grupu, lai vērtētu izmaiņas sociālo iemaksu un nodokļu sistēmā attiecībā uz pašnodarbinātajiem un tiem, kas strādā nepilnu slodzi.
- **Darba grupas mērķis** - izstrādāt priekšlikumus minimālo VSAOI regulējuma pilnveidei, lai veicinātu valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas ilgtspēju.
- Darba grupā tika nodrošināta plaša pārstāvniecība:
 - valsts institūcijas (*FM, LM, KM, VID, VSAA, LB*),
 - sociālo partneru, uzņēmēju, radošo profesiju, nevalstiskā sektora u.c. pārstāvniecība
(*LDDK, LTRK, LBAS, VADDA, Latvijas Pensionāru federācija, Latvijas Preses izdevēju asociācija, Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācija, Latvijas Finanšu nozares asociācija, Latvijas Radošo savienību padome, Pašnodarbināto mūziķu biedrība, Latvijas Rakstnieku savienība, Kultūras augstskolu asociācija, Latvijas Pilsoniskās alianse, Laikmetīgās kultūras nevalstisko organizāciju asociācija, Sadarbības platforma, Latvijas Mākslinieku savienība*).

Finanšu ministrija

Darba grupā izskatītie jautājumi

Notikušas 7 darba grupas sanāksmes, kurās ir izskatīti šādi jautājumi:

- 1) identificētas, apkopotas un izvērtētas biežāk sastopamās problēmsituācijas saistībā ar minimālo VSAOI piemērošanu;
- 2) prezentēts LM redzējums par valsts sociālās apdrošināšanas sistēmu;
- 3) apskatītas minimālās VSAOI darba tirgus kontekstā un Nodarbinātības valsts aģentūras loma;
- 4) sniegts ieskats ekonomiskās situācijas, t.sk. darba tirgus attīstībā un prezentētas makroekonomisko rādītāju prognozes 2021-2024.gadam;
- 5) apskatītas minimālās VSAOI tautsaimniecības attīstības kontekstā;
- 6) sniegta informācija par valsts budžetā rezervēto finansējumu radošo personu atbalsta programmas īstenošanai;
- 7) prezentēta VSAOI analīze par pirmo ceturksni, kad ir stājies spēkā minimālo VSAOI regulējums (VI 2021.gada 3.ceturkšņa fizisko personu ienākumu izvērtējums);
- 8) veikta darba devēju (komercsabiedrību un nevalstisko organizāciju) un pašnodarbināto personu aptauja, izvērtēti un prezentēti aptaujas rezultāti;
- 9) sniegta informācija par vienkāršotā nodokļa samaksas risinājuma – saimnieciskās darbības ieņēmumu (SDI) konta ieviešanu un darbības principiem.

Darba grupas sanāksmju rezultātā notika diskusija gan par minimālo VSAOI regulējumu, gan citiem normatīvajiem aktiem (pamatā saistībā ar pašnodarbinātajiem).

Finanšu ministrija

Risinājumi minimālo VSAOI regulējuma pilnveidei (1)

1. Grozījumi normatīvajos aktos:

- Līdz 31.12.2022. pagarināts likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» pārejas noteikumos noteiktais īpašais IIN režīms autoratlīdzības ienākuma saņēmējiem. Saeimā ir arī attiecīgi grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu».
- Š.g. 9.novembrī MK ir pieņēmis MK noteikumus Nr. 743 «Valsts atbalsta sniegšanas kārtība kultūras un mediju nozarei nodokļu likumdošanas izmaiņu radītās ietekmes amortizēšanai», kura mērķis ir sniegt atbalstu tiem nodokļu maksātājiem, kuru darbībā būtisku izdevumu sastāvdaļu veido izdevumi par autora darbu radīšanu (autoratlīdzību izmaksas) un kuru izdevumi autoratlīdzību izmaksai no 01.07.2021. būtiski palielinājās, ņemot vērā 2020.gadā pieņemtos grozījumus likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» un likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu».

Finanšu ministrija

Risinājumi minimālo VSAOI regulējuma pilnveidei (2)

- Saeimā ir grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu», kas paredz, ka:
 - pašnodarbinātie varēs 1x gadā iesniegt VID apliecinājumu par kalendāra gadā plānotajiem ienākumiem (šobrīd jāsniedz par katru ceturksni atsevišķi) papildus VID uzlabos EDS funkcionalitāti šim iesniegumam;
 - pašnodarbinātie, kas saņem ienākumu no intelektuālā īpašuma, VSAOI 10% apmērā pensiju apdrošināšanai varēs veikt 1x gadā, nevis reizi ceturksnī.
- Ir izstrādāti ir grozījumi, kas paredz, ka minimālās VSAOI nav jāveic par laiku:
 - kad MK visā valstī ir izsludinājis ārkārtējo situāciju.
 - Dienām kurās darbinieks atrodas dīkstāvē, kas radusies darbinieka vainas dēļ,
 - dienām, kurās darba ņēmējs ir atstādināts no darba.

Finanšu ministrija

Risinājumi minimālo VSAOI regulējuma pilnveidei (3)

2. Minimālo VSAOI administrēšanas uzlabojumi:

- VID sadarbībā ar VSAA sniegs informāciju darba devējam par minimālo VSAOI piemaksu apmēru par konkrētu darba ņēmēju.

3. Formulēti tālākie uzdevumi darba grupas identificēto jautājumu risināšanai (FM, LM, KM, LDDK u.c.).

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!